

Het getij

In Tayvallich Bay aan de West kust van Schotland lijkt het water op sommige dagen nooit te komen en andere dagen nooit weg te gaan. Als ik aan de vissers vraag hoe dat komt is antwoord steevast “zeg jij het maar”. Dat betekent zoveel als “dat weten we ook niet”. In “het getij” beschrijft Hugh Aldersey-Williams de voorspelbaarheid, maar ook de onvoorspelbaarheid van het tij. De stand van Zon en maan t.o.v. de aarde, de variabele afstand door hun ellipsvormige banen, de draaiing van de aarde, de as van de aarde t.o.v. de zon, de diepte van de oceanen, de eigen zwaartekracht van de watermassa's, maar ook het profiel van de zeebodem, de opheffing van de aarde, de Noord – Zuid gerichte vorm van de continenten en landtrechters zoals b.v. fjorden, baaien en Waddenzee, en niet te vergeten luchtdruk en wind als flexibele factoren, bepalen het tempo van het gaan en komen van het water als ook het verval.

Hugh Aldersey-Williams, natuurwetenschapper, begint zijn verhaal met het ondergaan en beschrijven van alle veranderingen in één 24 uren getij binnen het ingewikkelde netwerk van modderige kreken aan de kust van Norfolk in Engeland. De onvermoeibare zoektochten van wetenschappers door de eeuwen heen in hun pogingen om de wetmatigheden van het tij te ontrafelen komen gaandeweg het boek tot leven. De dynamiek, de eigen wil, de enorme kracht, de ontembaarheid en de verrassingen van het tij worden zichtbaar door de ogen van zeelieden, kunstenaars, wiskundigen, astronomen en historici. Hij neemt je mee over de hele wereld in een zoektocht naar plaatsen met een miniem verval en plaatsen met een enorm verval (14,90m.), naar vloedbrandingen en maalstromen. Een fascinerende reis door een dynamische wereld waar je ondergedompeld wordt in het ritme van het tij. Als je dan verwonderd en verrijkt boven komt bekijk je een wereld als het wad met andere ogen.

Je bent eens te meer doordrongen geraakt van de “schoonheid van het Wad” en het besef dat de natuur zijn eigen weg bepaalt en niet is te temmen door de mens.

Een boek dat ondanks de complexiteit van het onderwerp verrassend leesbaar, boeiend en met humor is geschreven.

De Bezige Bij, 2016, 414 blz.